

# Ajankohtaiskatsaus mainontaa koskevista lainsäädäntöhankkeista

**IAB: "Master your GDPR - Evästemyrsky 2.0"**  
**15.2.2023**

**Else Leppänen**  
*Associate*



# Ajankohtaiset lainsäädäntöhankkeet

Vireillä:

- **Datasäädös**
- **Asetus poliittisen mainonnan läpinäkyvyydestä ja kohdentamisesta**
- **ePrivacy –asetus**

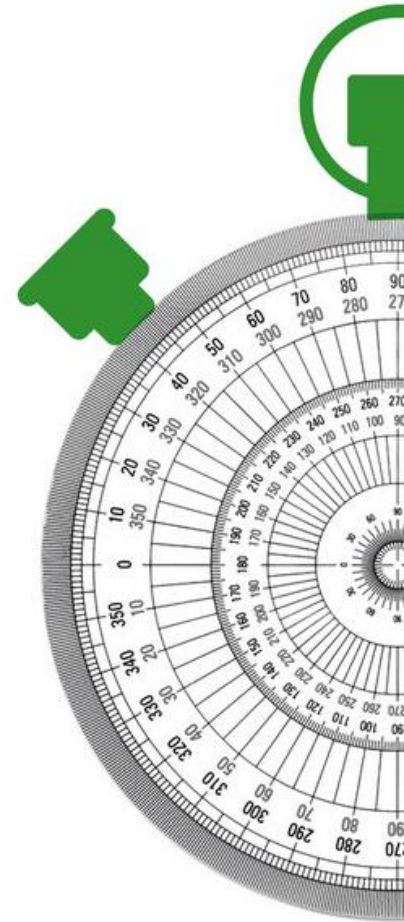
Jo voimaan tulleet:

- **EU:n digimarkkinasäädös "DMA"**
- **EU:n digipalvelusäädös "DSA"**
- **Kuluttajansuojalain uudistus**



# Datasäädös (Data Act)

- *”Datasta saatava hyöty kasvaa, kun organisaatiot jakavat ja hyödyntävät dataa yhdessä.”* (Sitra)
- Valmisteilla oleva uusi datasäädös kohdistuu kaikkiin, jotka tuottavat ja käyttävät dataa
  - Esim. pilvipalvelut, SaaS-palvelut ja IoT-yritykset
- Sääöksellä pyritään **edistämään datan saatavuutta**: mitä dataa voidaan antaa käyttöön, kenelle ja mitä tarkoituksia varten
- **Datan jakaminen ja siirrettävyys**
  - Käyttäjille oikeus saada tuottamansa data haltuunsa ja jakaa sitä edelleen
  - Esimerkiksi auton omistaja voi halutessaan jakaa auton käytön tuottamat tiedot vakuutusyhtiönsä kanssa
- Uudet säännöt antavat käyttäjille mahdollisuuden vaihtaa tehokkaasti eri pilvipalvelujen tarjoajien välillä
  - Esim. pilvipalvelun tarjoajaa vaihdettaessa datansiirron tulisi tapahtua 30 päivän kuluessa
- Yksityiset toimijat voidaan tietyissä tilanteissa velvoittaa antamaan julkiselle sektorille pääsy keräämäänsä dataan
- Pk-yritysten tueksi vakiosopimusehdot?
- Säädösehdotuksen etenemistä ja muotoutumista jäädään odottamaan...



# Asetus poliittisen mainonnan läpinäkyvyydestä ja kohdentamisesta

- Euroopan komissio esitteli marraskuussa 2021 asetusehdotuksen poliittisen mainonnan läpinäkyvyydestä ja kohdentamisesta (*Proposal for Regulation on the transparency and targeting of political advertising*)
- Asetusehdotuksen tavoitteena on lisätä poliittisen mainonnan avoimuutta ja läpinäkyvyyttä sekä torjua vaaleihin sekaantumista ja disinformaatiota
  - Neuvottelut uudesta asetuksesta on tarkoitus aloittaa EU-tasolla vuoden 2023 aikana
- Tietosuojalainsäädäntöä on noudatettava, kun henkilötietoja käsitellään vaalityössä
  - Uudistuksella halutaan myös varmistaa, että mainonnan kohdentamisessa ei loukata henkilötietojen suojaa (poliittinen mielipide on arkaluontoinen henkilötieto).
- Asetusehdotuksessa mm. vaatimus ilmoittaa selkeästi poliittiset mainokset ja antaa tietoa mainoksen rahoittajan henkilöllisyydestä sekä siitä, onko mainos kohdennettu tai voimistettu (läpinäkyvyysilmoitus)
- Euroopan tietosuojavaltuutettu toivoo poliittisiin tarkoituksiin käytetyn kohdennetun mainonnan rajoittamista, mm. microtargeting:n täyskieltoa
- Poliittisten mainosten kohdentamiseen sovellettaisiin tiukkoja ehtoja silloin, kun se perustuisi äänestäjien erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvien henkilötietojen (ml. poliittinen näkemys ja uskonnollinen vakaumus) käsittelyyn – ehdotettu täyskieltoa, poikkeusperusteena nimenomainen suostumus

# ePrivacy -asetus

- Asetuksena suoraan sovellettava, kuten tietosuoja-asetus → täydentää GDPR:ää
- Uudistaa sähköisen viestinnän sääntelyn, laajentaa sääntelyn soveltamisalaa (ei vain teleoperaattorit vaan myös OTT-palveluntarjoajat, esim. Netflix) sekä yhdenmukaistaa sanktiot GDPR:n kanssa
  - Tavoitteena on tarjota verkkoviestinnässä samanlaista yksityisyyden suojaa kuin perinteisessä televiestinnässä
- Asetuksessa määritellään ehdot, joilla palveluntarjoajat voivat käsitellä sähköisen viestinnän tietoja
- **Eväste- ja suoramarkkinointisääntelyn kohteena kaikki yritykset**
  - **Suoramarkkinointi** kielletyksi sekä B2C- että B2B-kontekstissa ilman etukäteissuostumusta (opt-in)?
  - **Evästeiden** hyväksyntään vaadittaneen selkeä suostumus + evästemuurien kieltö
- Valmistelu etenee hitaasti, voimaantulo ei tiedossa



# Asetus kilpailullisista ja oikeudenmukaisista markkinoista digitaalisella (ns. Digimarkkinasäädös, Digital Markets Act)

- Voimaan 1.11.2022, soveltaminen alkaa **2.5.2023**
- Suuret verkkoalustat voidaan nimetä ns. **portinvartijoiksi** (=alustat, joita kuluttajien on vaikea välttää verkossa niiden määräävän aseman vuoksi, nk. digijätit)
  - Komissio nimeää digimarkkinasäädöksen mukaisesti yritykset, joilla on velvollisuus noudattaa uusia kieltoja ja velvoitteita omissa ydinalustapalveluissaan; mm. hakukoneet, verkkoselaimet, verkkoyhteisöpalvelut, mainontapalvelut, numeroista riippumattomat henkilöiden väliset viestintäpalvelut, ja verkossa toimivat välityspalvelut, kuten markkinapaikat.
  - Täysin uutta sääntelyä, joka pyrkii ennakollisesti puuttumaan portinvartijayrityksiin liittyviin ongelmiin ja edistämään tasapuolisempia digimarkkinoita
  - Kohteena hyvin suuret yritykset (mm. kynnsarvot: 45 milj. loppukäyttäjää / kk + liikevaihto 7,5 miljardia edellisen 3 vuoden aikana tai markkina-arvo 75 miljardia)
- Tavoitteena **helpottaa alustojen välistä toimintaa**: portinvartijoiden tulee varmistaa eri pikaviestintäpalveluiden perustoimintojen yhteensopivuus
- **Portinvartijayritykset eivät saa jatkossa suosia omia palveluitaan ja tuotteitaan** esim. hakukoneiden tulosten järjestyksessä
- Kiellettyä on myös **vaikeuttaa loppukäyttäjää lopettamasta ydinalustapalvelun käyttöä**
  - Esim. loppukäyttäjän tulee voida poistaa valmiiksi asennettuja tiettyjä ohjelmistosovelluksia
- Velvoitteet ja seuraamukset vääränlaisesta menettelystä

# Asetus digitaalisten palvelujen sisämarkkinoista ja direktiivin 2000/31/EU muuttamisesta (ns. Digipalvelusäädös, Digital Services Act)

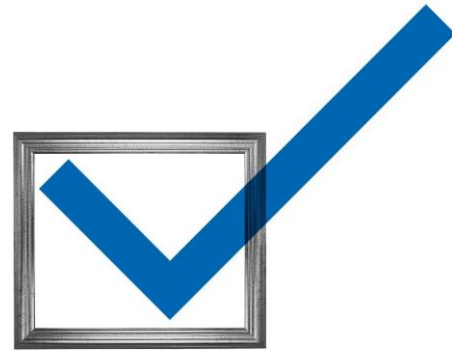
- Tavoitteena parantaa keinoja, joilla voidaan poistaa laitonta sisältöä ja suojella käyttäjien sananvapautta ja muita perusoikeuksia verkossa
- Voimaan marraskuussa 2022: verkkoalustojen ilmoitettava sivustoillaan 17.2.2023 mennessä aktiivisten loppukäyttäjiensä määrä. Alustoja kehoitetaan ilmoittamaan julkaistut käyttäjämäärät myös komissiolle.
- Kohteena **välityspalveluita** tarjoavat yritykset:
  - esim. **markkinapaikat, hosting-palvelut, sovelluskaupat, some-alustat**
- Enemmän vaikutusvaltaa sen suhteen, mitä käyttäjät näkevät verkossa:
  - Tarjolla tietoa siitä, miksi heille suositellaan tiettyä sisältöä
  - Vaatimus ottaa perusoikeudet huomioon palveluehdoissa
  - Käyttäjän oikeus kieltää profilointiin perustuvat kohdennetut sisältösuositukset\*
  - Mahdollisuus riitauttaa sisällön moderointia koskevat päätökset

Lapsille suunnatun kohdennetun mainonnan sekä ja arkaluonteisiin tietoihin (esim. uskonto, terveystiedot) perustuvien mainosten kieltäminen. Lisäksi kiellettyä myös ns. harhauttava suunnittelu ja käytännöt, joilla pyritään manipuloimaan käyttäjien valintoja.

➤ Koskee verkkoalustoja

\* vain erittäin suuret verkkoalustat

# Kuluttajansuojalain uudistus



- Kuluttajansuojalaki uudistui **vuoden 2023 alussa**
- Mm. **puhelinmyynnin, alennusmarkkinoinnin ja palveluiden** kuluttajansuojaan uusia säännöksiä:
  - 1) Puhelinmyynnissä kirjallinen vahvistusmenettely
  - 2) Tavaroiden alemarkkinoinnissa tulee ilmoittaa myös alin hinta, jolla tavaraa on markkinoitu hinnanalennusta edeltäneiden 30 päivän aikana
  - 3) Kuluttajalle kotimyyntin peruuttamisoikeus myös silloin, kun sopimus koskee ns. mittatilaustavaraa
  - 4) Kuluttaja-arvostelujen yhteydessä on annettava tieto siitä, onko yritys varmistanut julkaistujen arvostelujen olevan peräisin kuluttajilta, jotka ovat oikeasti käyttäneet hyödykettä tai ostaneet sen. Lisäksi tulee kertoa, miten asia on varmistettu.
  - 5) Verkossa toimivien markkinapaikkojen tarjoajille uusia tiedonantovelvollisuuksia: tulee mm. kertoa, onko myyjä elinkeinonharjoittaja vai yksityinen tahon
- Lisäksi **henkilöön kohdistuvat palvelut** laajemmin kuluttajansuojan piiriin?
  - Kuluttajalla mm. maksuton peruuttamisoikeus tietyissä tilanteissa
  - Säännökset ei vielä voimassa – 9a luvun voimaantulosta ei tarkempaa tietoa tässä vaiheessa



# Kysymyksiä?



EVERSHEDS  
SUTHERLAND

**Else Leppänen**

*Associate*

else.leppanen@eversheds.fi

**eversheds.fi**